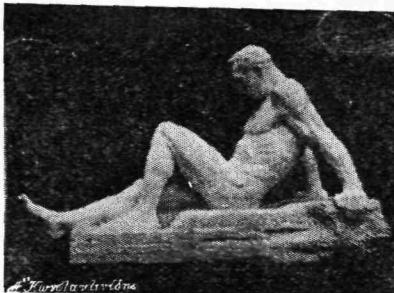

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ

Τα δημοσιευμένα έργα του είναι Παρισίων διαπεριφερείου γλύπτου κ. Κ. Δημητριάδου εξετέθησαν εἰς τό περιουσιανόν Salon τῶν Παρισίων, ὡς δικαδίγενον καθημένη γυνή, ὁ ἀνήρ καὶ ὁ σωτηριστής.

Clichés « Nouvelles de Grèce »

ΑΠΟΤΗΝΙΖΩΝ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

- Η αρετή γρήγορας, ένα πρᾶγμα;
- Τί;
- "Οτι για ψυχράφική ἀρχής τελευταίως γιὰ καλλιεργήται μ' ἔξαιρετικὸν ἔγχον ἀπὸ τὰς Ἀθήνας;
- Αὐτὸν εἶναι παλαιὰ ιστορία. Στὸ Πολυτεχνεῖον λειτουργεῖ τμῆμα Ηγετών πρὸς ἀμνημονεύτων χρόνων. "Ολα τὰ σπίτια ἔχουν γεμίσει ἀπὸ τοπεῖα, θαλασσογραφίες, ἄνθη, τὰ ὅποια ὀφείλονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς δεσποινίδας τοῦ σπιτιοῦ. Οἱ ζωγράφοι μας δὲν γίμποροῦν νὰ πουλήσουν οὕτε ἔργον, διότι δῆλοι οἱ τοίχοι εἶναι πιασμένοι....
- Δὲν θέλω νὰ πῷ αὐτό. Παῦσε τὰ συμπεράσματα.
- Άλλὰ τί;
- Εννοῶ τὴν προσωπογραφίαν.
- Τιάρχουν λοιπὸν καὶ γυναικεῖς προσωπογράφοι εἰς τὰς Ἀθήνας; Δὲν τὸ ἥξεν ρα...
- Πλήθος!

* *

Ο ἀνθρωπος ποὺ ἔκαμε τὴν ἀγακάλυψιν — εὐρισκόμεθα αὐτὴν τὴν στιγμὴν μέσα στὸ τράμ — ἐκύτταξεν ἐμπρός του καὶ πίσω του καὶ μού εἶπε:

- Μέτργησε πορτραΐτα!
- Όνειρεύεσαι; Δὲν βλέπω τίποτε.
- Πῶς δὲν βλέπεις; Νά! Κύτταξε αὐτὴν τὴν κυρίαν δίπλα σου, τὴν ἀλλιγή στὸ μπροστινὸν κάθισμα, τὴν δεσποινίδα ποὺ κάθεται ἀπὸ πίσω μας.
- Τῆς βλέπω. Λοιπόν;
- Λοιπὸν βλέπεις ίσαρθρια ταριπλό.
- Διγλαδή;
- Τί διγλαδή; Δὲν διακρίνεις λοιπὸν σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ πρόσωπα τὸν χρωστήρα τοῦ ζωγράφου; Δὲν ἀνακαλύπτεις τὸ σχέδιόν του; Δὲν μαντεύεις τὴν παλέττα του;
- Τοῦ μεγάλου ζωγράφου διγλαδή, τοῦ Θεοῦ. Ενόντα. Ομιλεῖς ἀλληγορικῶς.
- Καθόλου ἀλληγορικῶς. Ο Θεὸς δὲν ἔχει βάλει τὸ γέροντο του στὰ ἀριστούργηματα αὐτά. Ο

Θεὸς ἔδωκε τὸν μουσαμά καὶ ὁ ἀνθρωπος τὸν ἔζωγράφησε. Κύτταξε αὐτὴν τὴν μαύρη γραμμὴν κάτω ἀπὸ τὰ βλέφαρα, ποὺ δίνει τὸ ἔρωτικὸν λίγωμα τῶν ματιῶν. Κύτταξε αὐτὰ τὰ ρῶς-πάλη μάγουλα. Πρόσεξε ἐκεῖνα τὰ κερασένια χείλια. Θαμβόντος ἀπὸ τὰ χιόνια τοῦ γειτονικοῦ σου λαϊκοῦ, τὰ δόπια θαρρεῖς πῶς προσπαθεῖ νὰ τὰ τίξῃ ὁ ζηλιάρχης ὁ θύλιος, γιωρίς νὰ τὸ κατορθώνῃ. Εἰδες;

— Εἰδα καὶ παρακαλῶ τὴν Παναγίαν νὰ μοῦ δίδῃ ὑπομονὴν καὶ ἔγκαρπέργησιν.

— Ο Θεὸς λοιπὸν δὲν ἔχει βάλει καθόλου τὸ χέρι του, δπως σοῦ προείπα, στὰ ἀριστούργηματα αὐτά.

- "Ωστε... δουλεύεις πινέλο; τοῦ εἴπα στὸ αὐτί.
- Καὶ κραυγίσων! μοῦ εἴπε στὸ δικό μου.
- Μ' αὐτὸν ποῦ μοῦ λέξ εἶναι φοβερόν!
- Καθόλου. Εἶνε καλλιτεχνία, καὶ εἶναι μία ἀπόδειξις ὅτι τὸ καλλιτεχνικὸν πνεῦμα ἐπῆρε δρόμον στὰς Ἀθήνας.

— Επειδὴ χάσκεις σὰν ἐπαρχιώτης, ἔξηκο-λούθησε, θὰ σοῦ κάριω ἔνα μικρὸ μαθηματάκι αἰσθητικής. Ο Θεὸς ἔδωκε στὸν ἀνθρωπὸν ἔνα σῶμα καὶ μιὰ ψυχή. Ο ἀνθρωπὸς λοιπὸν ὀφείλει νὰ τὸ καλλιεργῇ, νὰ τὰ βελτιώνῃ καὶ νὰ τὰ ἔξωραΐζῃ καὶ τὰ δύο. Καὶ πρὸ πάντων ἡ γυναικεῖς. Ή πρόληγψις ὅμως δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ ἐννούσωμεν τὴν ἀπλουστάτην αὐτὴν ἀλγήθειαν. "Οταν καλλιεργῇ καὶ ἔξωραΐζῃ κανεὶς τὴν ψυχήν του καὶ τὸ πνεῦμα του, λέμε ὅτι κάνει λαμπρά καὶ τὸν θαυμάζομεν. "Οταν ἔξωραΐζῃ τὸ σῶμα του, λέμε ὅτι τριασιδώνεται. Καὶ διλιως εἶναι τὸ ἴδιον. Ο ἀνθρωπὸς, δπως πέφτει ἀπὸ τὸ καλούπι τῆς Διγμιούργιας, σπανιώτατα εἶναι ἔνα τελειωμένον ἔργον. Πρέπει νὰ συμπληρωθῇ. Μέχρι τιγδὸς οἱ ἀνθρωποι περιωρίζοντο νὰ κόσουν τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ νύχια τους. "Επιτα τὰ ἀρχισαν νὰ χτενίζουν τὰ πρώτα καὶ νὰ γυαλίζουν τὰ δεύτερα. Αργότερα ἐκατάλαβαν ὅτι χρειάζεται λίγο χρώμα ἐκεὶ ποῦ λείπει, μιὰ γραμμὴ ἐκεὶ ποῦ τὴν παρέλειψεν ἡ

Φύσις, ἔνα σοβάτισμα που τὸ ἔξέχασεν ἀπὸ τὴν βίαν του δ' Δημιουργός. Ἐννοεῖται, δτὶ οἱ πρωτογενεῖς συνεπλήρωναν πολὺ ἀσχῆμα καὶ ἀκαλαίσθητα τὸν ἑαυτόν τους. Ἡ γιαγιά σου π.χ.

— Μὲ συγχωρεῖς... Ἡ γιαγιά μου ἦτο σεμνὴ γυναῖκα!

— "Ο, τι καὶ νὰ ἥτο, δὲν εἶχε καμίαν ιδέαν ζωγραφικῆς. Στὸν καιρόν της δὲν ἐγνώριζεν παρὰ τὸν ἴστορικὸν σουλιμᾶν. Σήμερα δὲν εἶναι τέχνη προώδευσεν. Σήμερα ἔνα μπουντούδρο εἶναι καὶ **ἀτελὶες μαζῆς**, δπως καὶ εἰς τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα.

— Αστειεύεσαι!

— Καθόλου. Μέσα σὲ δλους τοὺς ἀρχαίους γυναικείους τάφους οἱ ἀρχαιολόγοι βρίσκουν, μαζῆ

μὲ τὰ ἄλλα κτερίσματα, ἔνα πλήθος βαζάκια, ἢ ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν δποίων ἀπέδειξεν δτὶ τὰ βαζάκια αὐτὰ περιεῖχον Κρέμ-Σιμὸν καὶ ἄλλα ἀνάλογα κοσμητικά. Ἡ Ἡγησὼν εἶνε βέβαιον, δτὶ ἔβαψε τὰ χεῖλα της, τὰ μάγουλά της καὶ τὰ μάτια της.

— Καὶ τὸ βρίσκετε δρθὸν αὐτό;

— Γιατὶ ὅχι; Ὁ Όσκαρ Οὐάιλδ εἶπεν, δτὶ πρόπαντὸς πρέπει νὰ εἴμεθα τεχνητοί. Ὁ Πιέρ Λοτί, ἐφαρμούσε τὴν θεωρίαν τοῦ Οὐάιλδ εἰς τὸν ἑαυτόν του. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δημιουργῇ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του ἔνα ἀριστούργημα!

“Ο δόδηγὸς ἐκουδύνισε καὶ ἐβγήκαμεν ἀπὸ τὴν ἡλεκτροκίνητον πινακοθήκην.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ARSENE HOUSSAYE

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΤΟΥ ΙΗ. ΑΙΩΝΟΣ^{*)}

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν δ' Ταρντίφ, δστὶς ἔξηκολούνθει ἔτι κατὰ σπάνια χρονικὰ διαστήματα νὰ φαίνηται εἰς τὸν κόσμον, συνήντησε παρὰ τῷ ιερωμένῳ γραμματιστῇ Le Ragois, τὸν δπὸν εἶχε γνωρίσῃ εἰς τὸ μέγαρον Bouffler, δτὶ ἥτο γραμματεὺς τοῦ στρατάρχου, τὸν πάτερ Dequet, διάσημον Ἰησουνίτην καὶ ἐφημέριον τοῦ ιεροσπουδαστηρίου ἐν τῷ προαστείῳ Σαΐν Ζερμέν.

Βλέπων τὸν ἄγιον ἐκεῖνον ἀνθρωπὸν νὰ τὸν περιτριγνυμῆῃ, δτὶ Ταρντίφ ἡθέλησε ν' ἀπέλθῃ, φωτισθεὶς ἀγνῶ ὑπὸ τίνος προσισθήματος.

‘Αλλ' δὲ ἐφημεριός Le Ragois ἔσπευσε νὰ τὸν συστήσῃ πρὸς τὸν σεβάσμιον πατέρα.

— Κύριε, τοῦ εἰπεν δὲν Dequet, ἔμαθα παρὰ τοῦ φίλου μου δτὶ ἔχετε μίαν τὸν σπανιωτέρων πινακοθηκῶν τοῦ κόσμου. Δὲν θὰ μοῦ κάμητε τὴν χάριν νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ; Αἱ εἰκόνες εἶναι ἡ μόνη ἀπόλαυσις, ἀν καὶ διάγονον ἀμαρτωλή, ποῦ ἐπιτρέπω εἰς τὸν ἑαυτόν μου.

‘Ο Ταρντίφ ἀπεστρέφετο τὰς ἐπισκέψεις καὶ ἀπηχθάνετο τὸν Ἰησουνίτην. ‘Ἐν τούτοις δὲν ἐτόλμησε ν' ἀρνηθῆῃ, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐδέχετο τὸν πάτερ Dequet, συνοδευόμενον καὶ ἀπὸ τὸν ἀββᾶν Le Ragois. Περιήλθον τὴν πινακοθήκην καὶ δτὶ πάτερ Dequet ἐπήνεσε τὰς Μαγδαληνάς, δπως καὶ τὰς παρθένους, τὰς Βακχίδας μὲ θερμὸν ἐνθουσιασμόν, δστὶς ἐμέθυσε τὸν ἀφελῆ ἐρασιτέχνην. « ‘Ἡ ἀλήθεια εἶναι δτὶ δὲν ἔχω καὶ μεγάλην ὑπόληψιν, πάτερ Dequet, εἰς τὸν Ἰησουνίτην, διότι νομίζω δτὶ ἡ ἡθικὴ τῶν δὲν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐρμηνεύετε τὰς ιερὰς Γραφὰς πολὺ διαφροτεικά παρ' δτὶ ἐγώ. Ἀγαπάτε τὰς εἰκόνας καὶ ἐπομένως θὰ εὑρίσκετε τὴν θύραν μου πάντοτε ἀνοικτήν».

‘Ο σεβάσμιος πατήρ ἐπανήρχετο συχνὰ νὰ φιρθῇ εἰς ἐκστασιν πρὸ τῶν εἰκόνων τοῦ Ταρντίφ, μεθ' οὐ σὺν τῷ χρόνῳ συνεδέθη φιλικότατα. Οἱ ἄλλοι φίλοι του, οἱ παλαιοί, οἱ εἰλικρινεῖς, ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπινοῶν τὸν οἶγόν του καὶ τοῦ διαμίλουν διὰ τὰ **καλὰ χρόνα**, περιέπαιζον τὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς τὸν πάτερ Dequet.

^{*)} Σινέχεια.

Τοῦ ἐπρομάντευον δὲ δτὶ θὰ καταντήσῃ μοναχὸς τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουνίτων. Ἐγέλα καὶ δτὶ ίδιος καὶ ἀφόβιος ἡτένυζε τὸ περιωμένον του.

‘Εξ ἄλλου, δτὶ πάτερ Dequet δὲν ἔχανε τὸν καιρὸν του. Παρίστα εἰς τὸν Ταρντίφ τοὺς κινδύνους, οἵτινες ἀπειλοῦσι τὸν ζῶντας μόνους, δτὰν κατέχωσιν εἰκόνας διδασκάλων καὶ εἰκόνας ἀξίας. Τοῦ ἡμίήνοιγε ἐπιτηδείως, ἀλλ' ἐπαγογῆς, τὴν θύραν τοῦ ιεροσπουδαστηρίου τοῦ Σαιν-Ζερμαίν :

— Δὲν θὰ μεταβάλλετε τὰς συνηθείας σας, θὰ ζῆτες εἰδιωτολάτρης ὅπως καὶ τῶρα. ‘Ἐὰν ἀσθενήσετε, δὲν θὰ σᾶς περιτοιηθῇ ξένος, διότι δτὶ ἀγρυπνῶμεν δῆλοι μας εἰς τὴν κλίνην σας, καθ' ὅσον ημεῖς εἴμεθα ἀδελφοὶ τῶν πασχόντων. Δὲν θὰ φοβήσθε τὴν λειτασίαν, διότι ὡς γνωρίζετε μίαν εἰκόναν τὴν ἀρπάζουν τόσον εὔκολα, ὅσον καὶ ἐν βιβλίον. Θὰ σᾶς ἐτοιμάσωμεν ἔνα μεγάλον κοιτῶνα, δπου δτὶ ἀναρτήσητε καὶ τὰς ἐκατὸν μίαν εἰκόνας σας.

— Εκατὸν μίαν; ‘Ωστε τὰς ἐμετρήσατε; ήρωτησε πονηρῶς δτὶ Ταρντίφ.

— Διόλου, ἐτραύλισεν δτὶ Ιησουνίτης. Σεῖς μοῦ τὸ εἰπατε.

‘Ηννόησεν δτὶ ἐνέθαρρονθή πολὺ δτὶ τούλαχιστον δτὶ δὲν ἔξελεξε κατάλληλον στιγμήν. ‘Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ διπισθωρῷησῃ διὰ νὰ μὴ χάσῃ τελείως τὴν μάχην.

— Η φιλία μου μὲ τυφλώνει, ἔξηκολούνθησε μελαγχολικῶς. ‘Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι νὰ ζῆστες ὅσον τὸ δυνατὸν πλειότερον χρόνον ἡσύχως, φίλε μου, μὲ τὰς προσφιλεῖς εἰκόνας σας. ‘Ἐμπιστεύεσθε πολύ, πιστεύετε με, τοὺς γείτονάς σας. Αὐτή, φέρε, εἰπεν, δτὶ ὅστρακοπόλις δτὶ δποία ἔχοχεται δποτε θέλει, καὶ δτὶ δποία εἰσέρχεται καὶ ἔξερχεται ἀνευθύνως, τίς οἶδε τί σᾶς ἐπιφυλάσσει; Θὰ μὲ πιστεύσητε, φίλε μου, δτὶ τὴν συνίητσα τρίς δτὶ τετράκις εἰς τὸν ἔμπορον εἰκόνων τῆς Notre Dame;

— Ο Ταρντίφ ἀνεπίδησεν ὡς πληγωθεῖσα δορκάς· τὸ κτύπημα δτὶ καίριον.

— Τὸν Ζερμάίν! ἐκραύγασεν, ἐκεῖνον τὸν παλιγθρωπὸν ποῦ δὲν μ' ἀφησε ν' ἀγοράσω τὴν δραιοτέραν εἰκόνα τοῦ Βατό: **Τὴν πολιορκούμενην Κυθηρίαν**